

Napraforgók

1. A kép adatai

- **Alkotó:** Vincent van Gogh (1853–1890)
- **Cím:** Napraforgók (franciául: *Tournesols*, hollandul: *Zonnebloemen*)
- **Készült:** 1888 (az arles-i sorozat egyik darabja)
- **Alapanyag:** Vásznon
- **Technika:** Olajfestmény
- **Műfaj:** Csendélet

2. A kép témája

A festmény témája: **napraforgók egy vázában**. Ez egy klasszikus csendélet, amely a természet szépségét, elmúlását, ugyanakkor az élet vibrálását is tükrözi. A napraforgók különböző életszakaszokban vannak: vannak köztük frissen nyíltak, hervadó és elhervadt virágok is – szimbolizálva az élet körforgását.

3. Kompozíció

- **Szereplők:** Egy vázában lévő napraforgók (általában 12 vagy 15 szál)
- **Elrendezés:** A virágok dinamikus, kissé kaotikus elrendezésűek, de egyensúlyban vannak a kép síkján. A váza középre helyezett, szimmetriát és stabilitást kölcsönöz.
- **Méret:** Az egyik legismertebb példány kb. 92 × 73 cm
- **Színkontrasztok:** A sárga különböző árnyalatai (virág, háttér, váza) apró, de hatásos kontrasztokkal jelennek meg
- **Arányok:** A virágok eltúlzottan nagyok a vázához képest – ez kifejezőerőt ad a kompozíciónak
- **Ábrázolásmód:** Expresszív, nem realista, erősen stilizált, mégis érzelmeket keltő

4. A kép színei

- **Színhangulat:** Dominánsan **meleg sárga árnyalatok**, amelyeket világos háttér egészít ki
- **Színhatások:** A sárgák egymással versengenek, így a kontraszt nem annyira a színeken belül, hanem az ecsetkezelésen és a formákon keresztül érvényesül
- **Kontrasztok:** A különböző sárgák és barnák közti finom különbségek, valamint a virágok formái és textúrái adják a fő vizuális élményt

5. Az alkotó stílusa

- **Stílusirányzat:** Posztimpreszionizmus
- **Kifejezőeszközök:** Erős ecsetvonások, élénk színek, vastag festékrétegek (*impasto*)
- **Technika:** Gyors, intenzív ecsetkezelés – szinte „szobrászi” módon építi fel a virágokat
- **Kompozíció:** Egyszerű, mégis erőteljes és harmonikus
- **Faktúra:** A festék fizikailag is jelen van a vásznon – a vastag festékrétegek textúrát hoznak létre

6. A kép mondanivalója

- **Kompozíció:** Az élet körforgása: nyílás, virágzás, hervadás
- **Színhasználat:** A sárga mint az öröm, fény, remény színe – Van Gogh ezt a sorozatot barátja, Paul Gauguin látogatására készítette
- **Stílus:** Az expresszív, személyes megközelítés tükrözi Van Gogh lelki világát: a természet szeretete, az élet mulandóságának elfogadása

7. Összehasonlítás

- *Éjjeli kávéház* vagy *Csillagos éj*: hasonlóan expresszív ecsetkezelés, de drámaibb, kontrasztosabb színhasználat
- *Önarcképek*: emberábrázolásban is hasonló stílusjegyek, de személyesebb, mélyebb pszichológiai rétegekkel